

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Avaliku teabe seaduse täitmise seire

TALLINN 2014

Seire taust

Andmekaitse Inspeksioon viis 2010-2014 aastal läbi avaliku teabe täitmise seire, mille käigus hinnati ministriumite, nende hallatavate riigiasutuste ja avalik-õiguslike juriidiliste isikute dokumendiregistrite pidamise vastavust avaliku teabe seaduse nõuetele. Dokumendiregistrite, mis on oluline töövahend tagamaks asutuste tegevuse avalikkuse ja ligipääsu avaliku teabe juurde, võrgulehele paigutamise kohustus tuleneb [avaliku teabe seaduse](#) § 28 lg 1 punktist 31. Nõuded dokumendiregistrile sätestab [avaliku teabe seadus](#) § 12.

Kontrolliti järgnevate nõuete täitmist:

- dokumendiregistri olemasolu;
- dokumendiregistri kättesaamatus interneti otsingumootoritele;
- kasutusjuhendi olemasolu;
- dokumendiregistri avalikku vaadet katva üldtekstiotsingu olemasolu;
- kirjavahetuse dokumentide kuvamine säilitustähtajaga sama aja vältel;
- käskkirjade kandmine dokumendiregistrisse;
- juurdepääsupiiranguga dokumentide pealkirjade korrektne sõnastus, mis ei võimaldaks dokumentide sisu aimata;
- sarjapiirangu korral AK-märke juures või dokumendiregistri kasutusjuhendis selgituse olemasolu, et märke ei sega teabenõude esitamist;
- lepingute, mille sisule on kehtestatud juurdepääsupiirang nt ärisaladuse tõttu, olemasolu.

Seiratud asutused

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Konkurentsiamet, Lennuamet, Maanteeamet, Patendiamet, Tehnilise Järelevalve Amet, Tarbijakaitseamet, Veeteede Amet, Patendiinfo Keskus, Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus, Kultuuriministeerium, Eesti Rahvusringhääling, Eesti Kultuurkapital, Eesti Rahvusraamatukogu, Palamuse O. Lutsu Kihelkonnamuuseum, Eesti Filmi SA, Teater Vanemuine, Eesti Riiklik Nukuteater, Teater Vanalinnastuudio, Eesti Kontsert, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Eesti Lastekirjanduse Keskus, Eesti Hoiuraamatukogu, Rahvusooper Estonia, Ennistuskoda Kanut, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, Võru Instituut, Põllumajandusministeerium, Põllumajandusamet, Veterinaar- ja Toiduamet, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet, Põllumajandusuuringute Keskus, Jõudluskontrolli Keskus, Veterinaar- ja Toidulaboratoorium, Maamajanduse Infokeskus, Eesti Maaviljeluse Instituut, Eesti Piimandusmuuseum, C.R. Jakobsoni Talumuuseum, Jõgeva Sordiaretuse Instituut, Eesti Põllumajandusmuuseum, Haridus- ja Teadusministeerium, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, Keeleinspeksioon, Eesti Hariduse ja Teaduse Andmesidevõrk EE Neti, Eesti Noorsootöö Keskus, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus, Tervise Arengu Instituut, Illuka Varjupaigataotluste Vastuvõtukeskus, Ravimiamet, Sotsiaalkindlustusamet, Terviseamet, Tööinspeksioon, Sotsiaalministeerium, Muinsuskaitseamet, Eesti Nuku- ja Noorsooteater, Pärnu Teater Endla, Eesti Arhidektuurimuuseum, Eesti Ajaloomuuseum, Eesti Meremuuseum, Eesti Kunstimuuseum, Eesti Spordimuuseum, Eesti Rahva Muuseum, Harjumaa Muuseum, Hiiumaa Muuseum, Iisaku Muuseum, Järvamaa Muuseum, Läänemaa Muuseum, Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum, Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, Tartu Kunstimuuseum, Eesti Tervishoiu Muuseum, Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum, Eesti Vabaõhumuuseum, Rannarootsi muuseum, Viljani Muuseum, Valga Muuseum, Tartumaa Muuseum, Saaremaa Muuseum, Pärnu Muuseum, Põlva Talurahvamuuseum, Mahtra Talurahvamuuseum, Martna Vallavalitsus, Kõrgessaare Vallavalitsus, Vormsi Vallavalitsus, Lohusuu Vallavalitsus, Avinurme Vallavalitsus, Aseri Vallavalitsus, Alajõe Vallavalitsus, Oru Vallavalitsus, Nõva Vallavalitsus, Noarootsi Vallavalitsus, Viiratsi Vallavalitsus, Suur-Jaani

Vallavalitsus, Seerepeedi Vallavalitsus, Kõo Vallavalitsus, Kolga-Jaani Vallavalitsus, Keskkonnateabe Keskus, Keskkonnaamet, Keskkonnainspeksioon, Maa-amet, Keskkonnaministeerium, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Maaülikool, Tallinna Ülikool, Narva Linnavalitsus, Narva-Jõesuu Linnavalitsus, Vaivara Linnavalitsus, Sillamäe Linnavalitsus, Toila Vallavalitsus, Jõhvi Linnavalitsus, Kohtla-Järve Linnavalitsus, Püssi Linnavalitsus, Kiviõli Linnavalitsus, Tudulinna Vallavalitsus, Eesti Keele Instituut, Eesti Biokeskus, Eesti Lennuakadeemia, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Tartu Ülikool, Eesti Mereakadeemia, Tallinna Tehnikakõrgkool, Tartu Observatoorium, Tallinna Pedagoogiline Seminar, Ida-Viru Maavalitsus, Kaitseliit, Murru Vangla, Registrate ja Infosüsteemide Keskus, Siseministeeriumi Infotehnoloogia ja Arenduskeskus, Misso Vallavalitsus, Meremäe Vallavalitsus, Laheda Vallavalitsus, Kõlleste Vallavalitsus, Mooste Vallavalitsus, Alatskivi Vallavalitsus, Alatskivi Vallavalitsus, Anija Vallavalitsus, Jõelähtme Vallavalitsus, Kiili Vallavalitsus, Eesti Kirjandusmuuseum, Põlula Kalakasvatusteskeskus, Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut, Eesti Loodusmuuseum.

Seire aeg

Seiret alustati 09.08.2010 ja seire lõppes 11.12.2014. Seire kestis kokku 4 aastat 4 kuud ja 2 päeva.

Seire andmed

Kokku seirati 144 asutust, Nendest 144st asutusest 2le saadeti ainult 1 kiri, mille tulemusena vastas nende asutuste dokumendiregister avaliku teabe seaduses sätestatud nõuetele. Nendeks asutusteks olid Eesti Filmi Sihtasutus ja Eesti Riiklik Nukuteater.

Inspeksioon pidi 85le asutusele saatma kokku 2 kirja, et asutuste dokumendiregister oleks vastavuses avaliku teabe seadusega.

34ja asutuse puhul pidi inspeksioon saatma 3 korduvat arupärimist dokumendiregistri seaduslikkuse kohta.

15ne asutuse puhul pidi inspeksioon pöörduma nende poole 4jal korral, mille tulemusena oli asutustel seaduslik dokumendiregister.

Kuue asutuse puhul pidi inspeksioon saatma välja 5 järelepärimist, ühe asutuse puhul 6 järelepärimist ja ühe asutuse puhul kokku 7 järelepärimist. Kõige rohkem kirju saatis inspeksioon Eesti Kultuurkapitalile ja Eesti Kirjandusmuuseumile.

Põhilised vead

Põhilisteks vigadeks oli dokumendiregistri täielik puudumine, juurdepääsupiirangute puudumine dokumendiregistris olevatel kirjadel, käskkirjade puudumine dokumendiregistrist ning lepingute puudumine dokumendiregistrist.

Seire kokkuvõte

Seire jooksul kontrollis Andmekaitse Inspeksioon kokku 144 asutust, kuhu kuulusid nii ministeeriumid, nende hallatavad riigiasutused ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Seire eesmärgiks oli kaardistada riigiasutuste dokumendiregistrate olemasolu ja vastavus avaliku teabe seaduses sätestatud tingimustele ning parandada olukorda.

Seire alguses osutusid eeskujulikeks asutusteks Eesti Filmi Sihtasutus ja Eesti Riiklik Nukuteater.

Seire jooksul kontrollis inspeksioon erinevate asutuste dokumendiregistreid mitmeid kordi, kuni jõuti seaduskuuleka tulemuseni. Inspeksioon vastas seire käigus ka paljudele selgitustaotlustele, kus erinevad asutused küsisid abi või juhtnõore seoses dokumendiregistri pidamisega.

Seire tulemusena tegi inspeksioon enamus kontrollitud asutustele soovitusi avaliku teabe seaduse paremaks täitmiseks, et kõikide kontrollitud asutustel oleks dokumendiregister, mis vastab avaliku teabe seaduses kehtestatud nõuetele. Kokkuvõtlikult saab inspeksioon öelda, et peale suuremahulise seire läbi viimist on kõikidel kontrollitud asutustel töötav dokumendiregister, mis vastab avaliku teabe seadusele.

Koostas: Silver Sarapuu